

Byvandring

Tirsdag den 22. maj kl. 19.00 inviterer Dragør Lokallhistoriske Forening og Lokalarkivet til byvandring langs D. B. Dirchsens Allé. Turen starter ved parkeringspladsen på hjørnet af D. B. Dirchsens Allé og Kirkevej (overfor Jægervej). Hvad der i dag er villakvarter og erhvervsområde, var tidligere marker, der hørte til gårdene i Store Magleby. Tidligt flyttede en del af gårdene ud fra landsbyen, men endnu længere tilbage i historien var her bopladser i oldtiden. Vi får undervejs også historien om de arkæologiske udgravninger, der har kastet nyt lys over det sydlige Amagers tidlige beboere.

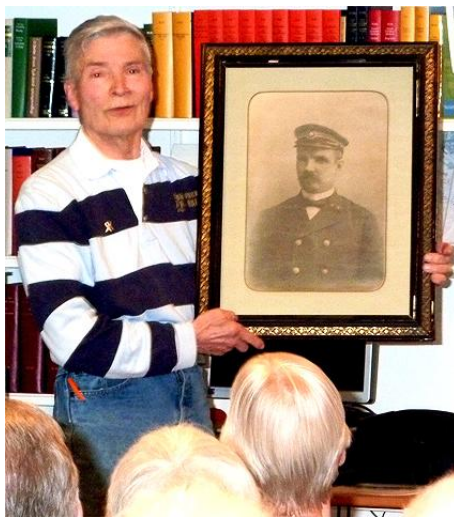
Vi skal også høre om "Negerlandsbyen", flygtningelejrene, Royal Air Force-lejren og flykirkegårde, og vi får historien om, hvordan et tysk fly blev saboteret og hvad der skete med én af de tyske hangarer, der lå i området under 2. Verdenskrig.

Turen slutter hvor den starter, det er gratis at deltage og alle er velkomne. Dines Bogø er guide på turen.

Velbesøgt generalforsamling

Årets generalforsamling i DLF blev afviklet hurtigt. Formanden, Kurt Mathisen, orienterede om arrangementer og bestyrelsesmøder i løbet af året og mindedes de afdøde medlemmer. Både bestyrelse og revisorer blev genvalgt og kontingentet fastsat som uændret.

Efter generalforsamlingen blev salen på Dragør Bibliotek fyldt, da farvehandler Jørgen Palm Steffen fortalte om Dragør, som han har boet i mere end 70 år.

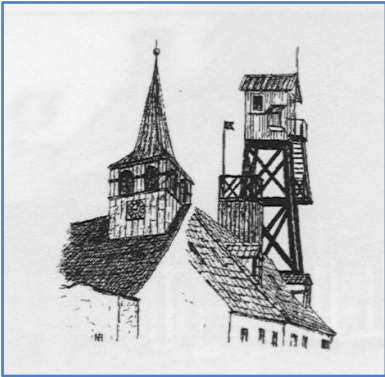

Kikkenborgen

Maj 2012

DLF nyt

DLF's logo er tegnet af Niels Febber Andersen. Lokalarkivets kikkenborg er fotograferet af Jørgen D. Petersen.

Dragør Lokalhistoriske Forening har i mange år udgivet medlemsbladet "DLF Nyt" og Dragør Lokalarkiv har i nogle år udsendt bladet "Kikkenborgen". Vi er nu blevet enige om at slå de to blade sammen til ét under navnet Kikkenborgen – DLF nyt. Bladet udsendes til DLF's medlemmer og uddeles til alle interesserede fra Lokalarkivet og bibliotekerne.

Forsidebilledet viser Dragør Kommunes gamle rådhus, der blev opført i 1914. Selv om Dragør og Store Magleby Kommuner fik et fælles rådhus på Kirkevej i 1974, rummede bygningen dele af kommunens administration helt indtil 2001. Så flyttede Dragør Lokalarkiv ind og bruger i dag hele bygningen.

Dragør Lokalhistoriske Forening

www.dragoer-lokalhistorie.dk

Formand: Kurt Mathisen (ansvarshavende), Harevænget 30, 2791 Dragør.

Tlf. 32 53 45 04 / 40 53 45 04. Email: kurt@4504.dk

Sekretær: Dines Bogø, Ulspilsager 57, 2791 Dragør. Tlf. 32 53 11 53 / 20 85 11 53.

Email: dlf@din-bog.dk

Regnskabsfører: Irene F. Larsen, Drogdensvej 2, 2791 Dragør. Tlf. 32 53 23 32.

Bestyrelsesmedlem: Claus Ehlers, Søvej 39, 2791 Dragør. Tlf. 32 53 32 23.

Bestyrelsessuppleant: Leise Hansen, Krudttårnsvej 143, 2., 2791 Dragør. Tlf. 28 96 91 37.

Dragør Lokalarkiv

www.dragoer.dk/lokalarkivet

Stationsvej 5, 2791 Dragør. Tlf. 32 89 03 29. Email: lokalarkivet@dragoer.dk

Åbningstider: Tirsdag 13.00 – 17.00 Torsdag 10.00 – 17.00 samt efter aftale.

Husk erindringskonkurrencen "Derfor blev det Dragør"

Frem til 1. september 2012 kan du indlevere bidrag til Lokalarkivets erindringskonkurrence. Du må meget gerne levere fotos eller andre former for illustrationer sammen med bidraget. På Lokalarkivet eller på arkivets hjemmeside www.dragoer.dk/lokalarkivet kan du få en vejledning i, hvordan du afleverer dit bidrag.

Kunstneres Dragør

I rækken af hæfter med titlen "Billeder fra Dragør" har Ove Carlsen netop udgivet del 21, der handler om marinemaleren Henrik Strømberg. Det er første gang, at der er lavet en så fuldstændig oversigt over Strømbergs malerier.

På Dragør Lokalarkiv arbejder kunsthistoriker Line Winther Gravesen i øjeblikket på at ajourføre arkivets fortegnelse over værker af lokale kunstnere og malerier med lokale motiver.

Har du oplysninger om kunst eller kunstnere med relation til Dragør eller Store Magleby, er du meget velkommen til at kontakte arkivet.

Dragør Lokalarkiv ejer et enkelt Strømberg-billede, der er malet i Sønderstræde.

Store Magleby-historie

Selv om initiativet til at starte et lokalhistorisk arkiv udsprang i Dragør, omfattede man lige fra begyndelsen også den daværende Store Magleby Kommune. Da Store Magleby i 1971 fejrede 450 året for grundlæggelsen af de nederlandske bønderes koloni på Amager, arrangerede Svend Jans en stor udstilling om hollænderne og deres særlige kultur. Udstillingen blev senere vist i Holland. I 1980 viste lokalarkivet en del af sin samling af arkivalier fra Store Magleby ved en stort anlagt udstilling i graverboligen, og i samarbejde med Amagermuseet præsenterede arkivet udstillingen "Fastelavn i Hollænderbyen".

50 udgivelser på 50 år

Dragør Lokalarkiv har gennem mange år udgivet bøger og hæfter om den lokale historie og leveret stof til utallige artikler i lokale aviser. I 1979 begyndte artikelseerien "Lokalhistorisk Rubrik" i Dragør Nyt. Svend Jans skrev om bl.a. om besættelsestiden og om egnens oldtidshistorie og da Birte Hjorth efterfulgte ham som lokalarkivar, tog hun fat på en lang række af publikationer. Hendes store værk – bogen om Dragør i 1700-tallet – nåede over 300 sider.

Lis Thavlov, der efterfulgte Hjorth på posten som kommunens arkivar, tog traditionen op og skrev både selv en række bøger, og inspirerede andre til at udgive deres lokalhistoriske forskningsresultater. Hun startede bladet "Nyt fra lokalhistorien", der udkom med 20 numre. Sammenlagt har Lokalarkivet på 50 år udgivet omtrent lige så mange bøger, hæfter m.m.

Lokalsamfundets skatkammer

I dag rummer Dragør Lokalarkiv mere end en halv kilometer arkivalier og rundt regnet 30.000 billeder. Dertil kommer en omfattende samling af avisudklip, bøger, artikler, landkort og meget, meget mere, som alt sammen er med til at fortælle om Dragør kommunes historie i fortid og nutid. Arkivets opgaver spænder fra at varetage arkivfunktioner for Dragør Rådhus til samarbejde med byens foreninger og institutioner.

Dragør Lokalarkiv i 50 år

Den historiske interesse på den sydlige del af Amager førte tilbage i begyndelsen af 1900-tallet til oprettelsen af Amagermuseet, og Dragør by fik sit museum i 1930'erne. I slutningen af 1950'erne gik arbejdet for at passe på den lokale kulturarv ind i en ny fase. Da Dragørs lodstårn var i fare for at blive revet ned, sluttede en gruppe borgere sig sammen i en komité og fik det bevaret. I den lille by kendte mange hinanden. Overbibliotekaren, *Knud Pallesen*, var en kulturel dynamo og et omdrejningspunkt for mange af de aktiviteter, der havde med bevarengen af byens århundrede-gamle historie at gøre.

I efteråret 1961 fik Pallesen brev fra én af den danske lokalhistories "grand-old-men". Det var arkivleder *Hans Brandt* i Fåborg, der tilbage i 1930'erne havde grundlagt et byarkiv, som blev det allerførste af sin slags herhjemme. Brandt opfordrede Pallesen til at danne et tilsvarende arkiv i Dragør. "Vi må huske på, at der hver dag går noget tabt, eftersom folk har den opfattelse, at den slags gammelt ragelse hører hjemme i kakkellovnen", skrev Brandt til overbibliotekaren i Dragør.

Svend Jans i arkivet Stationsvej 9 efter indflytningen i 1975

Kast ikke billederne bort

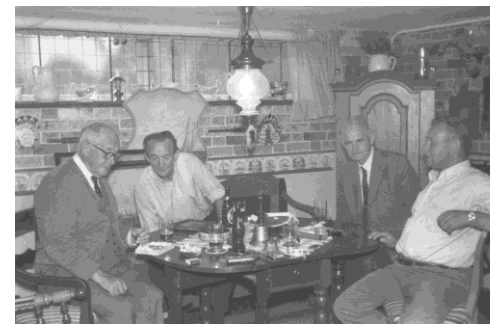
I de kommende måneder tog tanken form og blev drøftet i bibliotekets bestyrelse. I midten af maj trådte Dragør ind i den forholdsvis lille kreds af byer, der havde et historisk arkiv. Pallesen udsendte et brev til byens pensionister, med opfordring til ikke at kaste gamle billeder bort (!), men overlade dem til biblioteket i Von Ostensgade 13. Indsamlingen blev støttet af borgmester Holger Jensen og formanden for Dragør Museum, Poul Dich.

I 1966 blev den første udstilling af det indsamlede materiale vist, og året efter blev der i aulaen på Dragør Skole arrangeret et lokalhistorisk foredrag, som arkitekt *Poul Abrahamsen* havde sammensat. Den store interesse, som arrangementet vakte, betød, at der efterfølgende blev indleveret mere end 100 nye billeder til arkivet.

Efter lidt mere end ti år, var billedsamlingen vokset til omkring 4.000. Flere gange er billedarkivet blevet forøget ved indlevering af fotografers meget store samlinger. Det gælder f.eks. Lauritz Jensens fotos fra begyndelsen af 1900-tallet, Thorvald Holtes mange Dragør-motiver, der

tælles i tusinder, og i nyere tid Dirch Jansens fotos til den lokale avis og Jørgen Petersens optagelser af så godt som alle huse i kommunen. Også de levende billeder blev brugt i lokalhistoriens tjeneste. Der blev indkøbt et småfilmsapparat for hele 1.485 kr., så arkivet selv kunne optage film.

Den første rigtigt store samling af arkivalier modtog arkivet i 1967, da Dragør Lodseri overlod biblioteket sit arkiv.

Samlet om lokalhistorien:

Til venstre laver *Cornelius Adrian Petersen, Svend Jans, Peter Taarnby og Hans Duhn* interview på bånd i 1969.

Herunder viser *Dines Bogø* rundt i Søvang på Lokalarkivets byvandring i 2011.

Arkivet får en arkivar

Arbejdet med indsamling og registrering af det materiale, der blev overladt til arkivet, var efterhånden så omfattende, at Pallesen ikke kunne klare det alene. Derfor ansatte man i 1969 *Svend Jans* som arkivar. Jans fungerede på posten indtil 1980, hvor han blev afløst af bibliotekar *Birte Hjorth*, men han fortsatte med at skrive bøger og artikler, lave udstillinger og optage film.

I egne lokaler

Fra beskedne forhold i Von Ostensgade var arkivet i 1966 flyttet med biblioteket ind i nye lokaler på Vestgrønningen 18-20. Pladsen var imidlertid ikke tilstrækkelig i længden, så da Dragør Sygekasses bygning på Stationsvej 9 blev ledig i 1975, blev stueetagen indrettet til domicil for det lokalhistoriske arkiv.

Dragør - St. Magleby bibliotek

søger snarest en medhjælp til lokalarkivet

til bearbejdning af en større samling materiale.

Arbejdsopgaver: Ordning, registrering og katalogisering af indkomne arkivalier, billeder, tryksager, lydoptagelser m. v. samt praktisk assistance til arkivets hjælpere i indsamlingsarbejdet. Arbejdet vil foregå i samarbejde med og under tilsyn af bibliotekets ledelse.

Stillingen vil indtil videre ugentligt omfatte 15 timers tjeneste, som aflønnes med en løn svarende til vikar-timelønnen for folkeskolens lærere.

Ansøgere må have et grundigt lokalkendskab, ordenssans, evne til at samarbejde og til at kunne skønne hurtigt og konsekvent om hvorledes det indkomne materiale lettest bearbejdes til gavn for kommende tiders lokalhistorikere.

Ansøgninger med redegørelse for uddannelse og forudsætninger, specielt for eventuel tidligere deltagelse i tilsvarende arbejde eller lokalhistorisk arbejde iøvrigt bedes indsendt til

Dragør-St. Magleby Bibliotek, Vestgrønningen 18-20,
2791 Dragør, senest den 25./4. 1969.